

# Burðarvirki: Almennar skýringar

## Steypustyrktarstál:

### Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttjárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilengd kambstáls er 50 x þvermal stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggi og í steypuskilum skal bendistál ávallt ganga skeytilengd fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmælum viðurkenndis suðustaðals, t.d. Din4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarnúðir. Á vinnustað skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnisflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogþol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluaðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

### Merkingar:

	Endi á ókrókbeygðu járni.
	Járn i neðri brún plötu.
	Járn i efri brún plötu.
	K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
	Á járnateiknini fyrir plötu þyðir þetta að járn (úr útteggjum) komi að þessari línu í efri brún, eða skeytilengd út fyrir hana skv. teikningum.
	K10 cc 200# 10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.
	Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
	Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
	Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

### Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

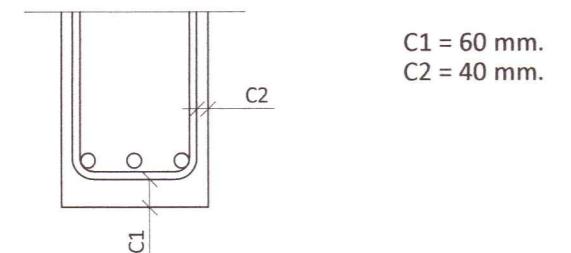
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
θ < 20	40
θ ≥ 20	70

Beygjuþvermál má bó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

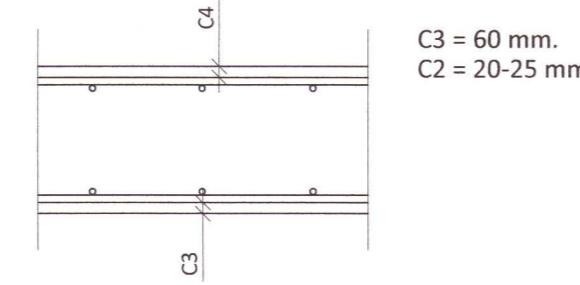
### Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

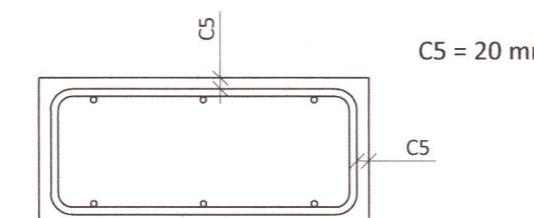
### Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.



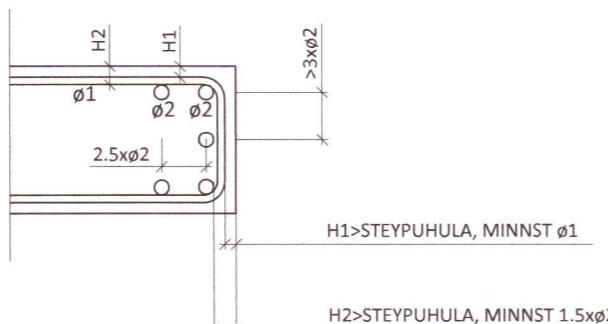
### Botnplata á fyllingu.



### Innveggir, plötur og bitar.



### Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:



### Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal baeta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

### Skeytilengd bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x θ, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilengd
θ = 8	400
θ = 10	500
θ = 12	600
θ = 16	800
θ = 20	1000
θ = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x θ ef skeying er meiri en 30% í sama sniði.

### Skeytilengd rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm  
Skeytilengd burðarjárná  
Skeytilengd þverjárna

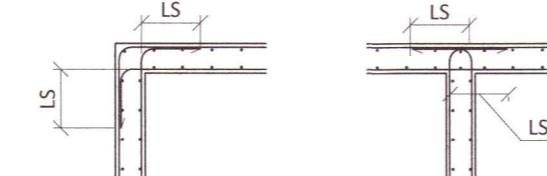
Þvermál stanga 7-8 mm  
Skeytilengd burðarjárná  
Skeytilengd þverjárna

### Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótum skal bendistálí vera haldið í réttir fjarlægð frá mótmó með fjarlægðarklossum. Járn í plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Minnsta bil milli klossanna og stólanna í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

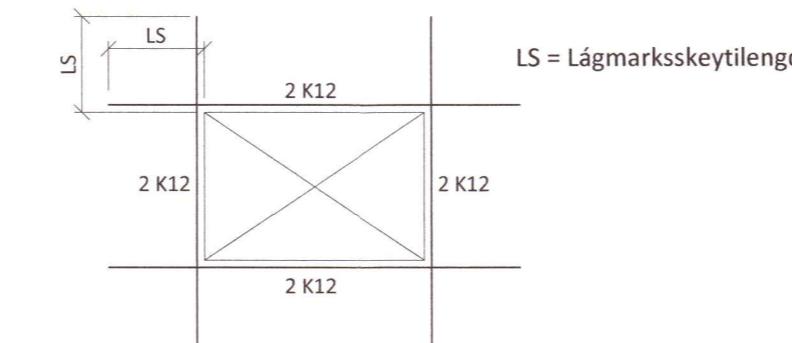
Þvermál	Mesta fjarlægð
θ = 8-12	0.7 m
θ = 16-32	0.7 m

### Frágangur járna í beygjum



### Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 400 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru stærri skal járnbinda skv. eftirfarandi mynd.



### Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypubunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótaupplátt skulu fylgja eftirfarandi töflu.

#### Nákvæmniskröfur við mótaupplátt:

Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steyptir hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steyptir hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

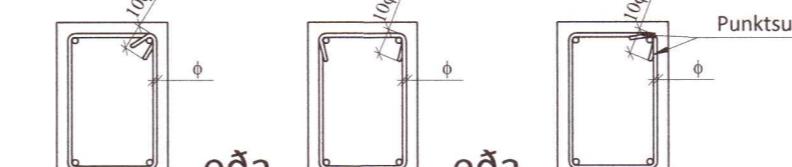
Misgengi vegga á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttir flatar og 3 metra réttiskeið sem lögð er á steyptan flót má mest vera:

Veggir og súlur  
Gólf

5 mm	10 mm
------	-------

### Frágangur á lykkjum



### Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkad skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaefni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérsmiðaðar festingar utanhús skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfírar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinnar. Þær sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í þrýstifúvarið timbruð skal nota B-vörn (olíuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og bykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappa.

### Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnað með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnsta a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efnisþykkt þeirra hluta sem söðir eru saman. Öll rafsuðuvinnu skal uppfylla skyllið DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntæknið ofnun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuaðferða sem áfomað er að nota.

## Steinsteypa

### Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee  
þar sem:

- aa Sívalingsstyrkur steypu í MPa
- bb Teningsstyrkur steypu í MPa
- cc Hámarks kornastærð
- d Sigmálsflokkur
- ee Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur krófur á lágmarks sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þönnig hámarks v/s hlutfall 0.55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinstærð 16 mm.

Sigmálsflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendi:

Magn og gæði fylliefna, sements og lofts ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendi af viðurkenndri gerð.

#### Sannprófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir íblöndun þjálfunum. Loftpróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælingu)

Brotstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlúun:

Alls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þönnig að steypulöggin myndi eina einsleitna og samþjappaða heild. Fallhað hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþornun, ofkælung og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einangrun. Mót skal að jafnaði ekki rifa af veggjum fyrr en eftir 3 daga, þó þönnig að ákvæði ÍST 10 standist ávallt.

Steypuvinna í kulda:

Niðurlögð steypa skal varin hitastigi lægra en 3° þar til hún hefur náð 6 MPa þrystípoli, reiknað samkvæmt Rb. blaði Eq. 003, vetrarsteypa, 1987.

### Fylling

Fyllt skal með frostfríri grúsarfyllingu og þjappað samkvæmt eftirfarandi töflu:

þjöppun skal uppfylla eftirfarandi